

TNO innovation
for life

digiGO

samen slimmer

▶ **DSGO TOETSINGSKADER | VERSIE 1.00** **DSGO ONTWERPFASE | MEI – OKTOBER 2020**

De afgelopen maanden is tijdens de **DSGO Ontwerpfase** met stakeholders en een projectteam gewerkt aan de DSGO aanpak om vanaf oktober in co-creatie en met financiering vanuit de sector het DSGO te ontwikkelen.

Onderdeel van deze ontwerpfase is het opstellen van het **toetsingskader**, dat gebruikt kan worden om potentiële delen van het DSGO te toetsen op kwaliteit van de inhoud, de organisatie en de adoptie.

Voor u ligt het begeleidende document bij dit toetsingskader voor DSGO. Samen met de documenten die gebruikt worden bij de toets vormt dit de deliverable van het TNO-deel van de DSGO Ontwerpfase. Voor de uitwerking van de andere resultaten van de Ontwerpfase verwijzen we naar de opleverdocumenten van Innopay & Contact Consulting.

› DOEL TOETSINGSKADER DSGO

DSGO ONTWERPFASE, MEI – OKTOBER 2020

DOEL

Het waarborgen van de kwaliteit van de digitale inhoud, de ontwikkelende en beherende organisatie en de adoptie in de praktijk van Digitale Initiatieven* die onder het DSGO zullen vallen.

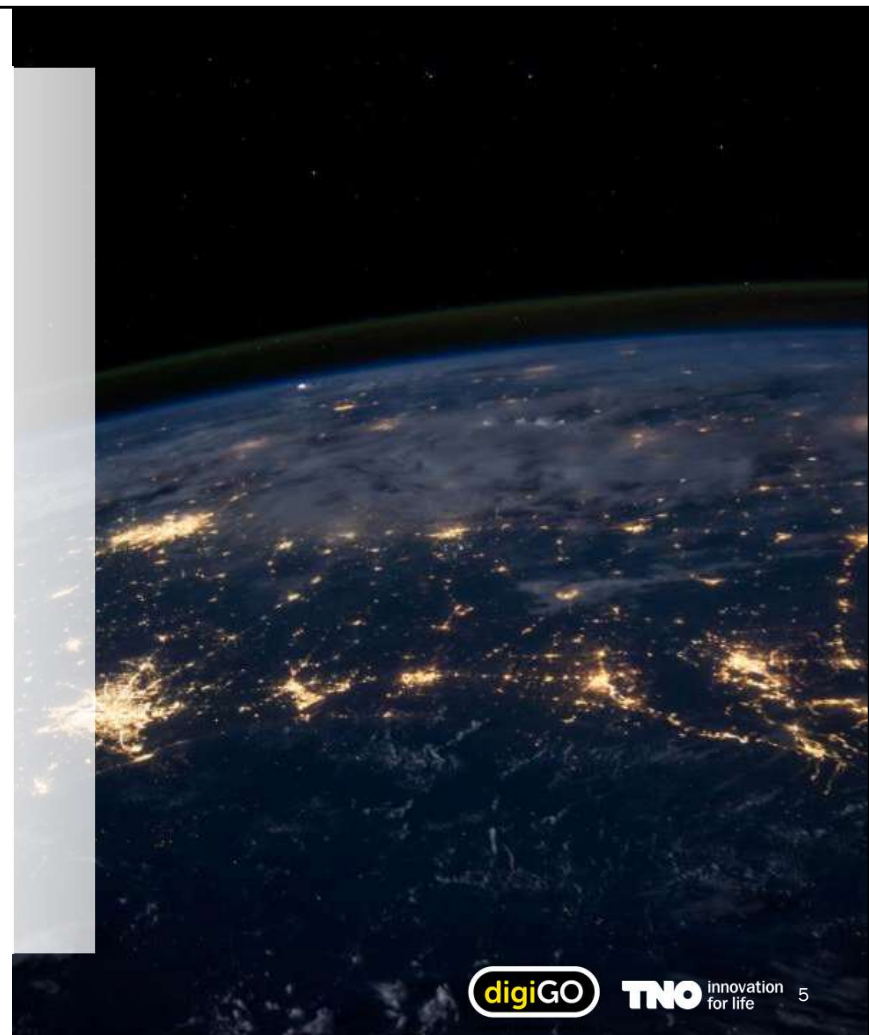
* Dit kunnen bestaande of te ontwikkelen initiatieven, versnellingsprojecten of bestaande afspraken in de gebouwde omgeving zijn.

FOCUS ONTWERPFASE

Richting geven aan de ontwikkeling van DSGO en daar bijhorende initiatieven:

- › Welke aspecten spelen bij een goed Digitaal Initiatief? en
- › Wat beschouwen we met elkaar als een goede invulling van die aspecten?

In deze Ontwerpfase is het Toetsingskader kwalitatief: of een aspect goed genoeg is ingevuld, is aan het oordeel van de Toetsers, maar kan wel altijd besproken worden.

Het doel van het Toetsingskader met de Focus in de Ontwerpfase, zoals hierboven weergegeven, betreft de uitwerking van de opdracht welke door het DigiTeam aan TNO in de vorm van een opdrachtbrief in de zomer van 2020 is verstrekt.

› DSGO – EEN ONTWIKKELING VANUIT SAMENHANGENDE DIGITALE INITIATIEVEN

Bestaande of te ontwikkelen Digitale Initiatieven zullen onder DSGO willen vallen. Met deze toets kan bepaald worden of en welke onderdelen van die Initiatieven passen binnen het DSGO. Ook nieuwe Digitale Initiatieven kunnen hiermee beoordeeld worden.

De volgende typen projecten betreffen Initiatieven onder te brengen bij het adoptiespoor van het DSGO:

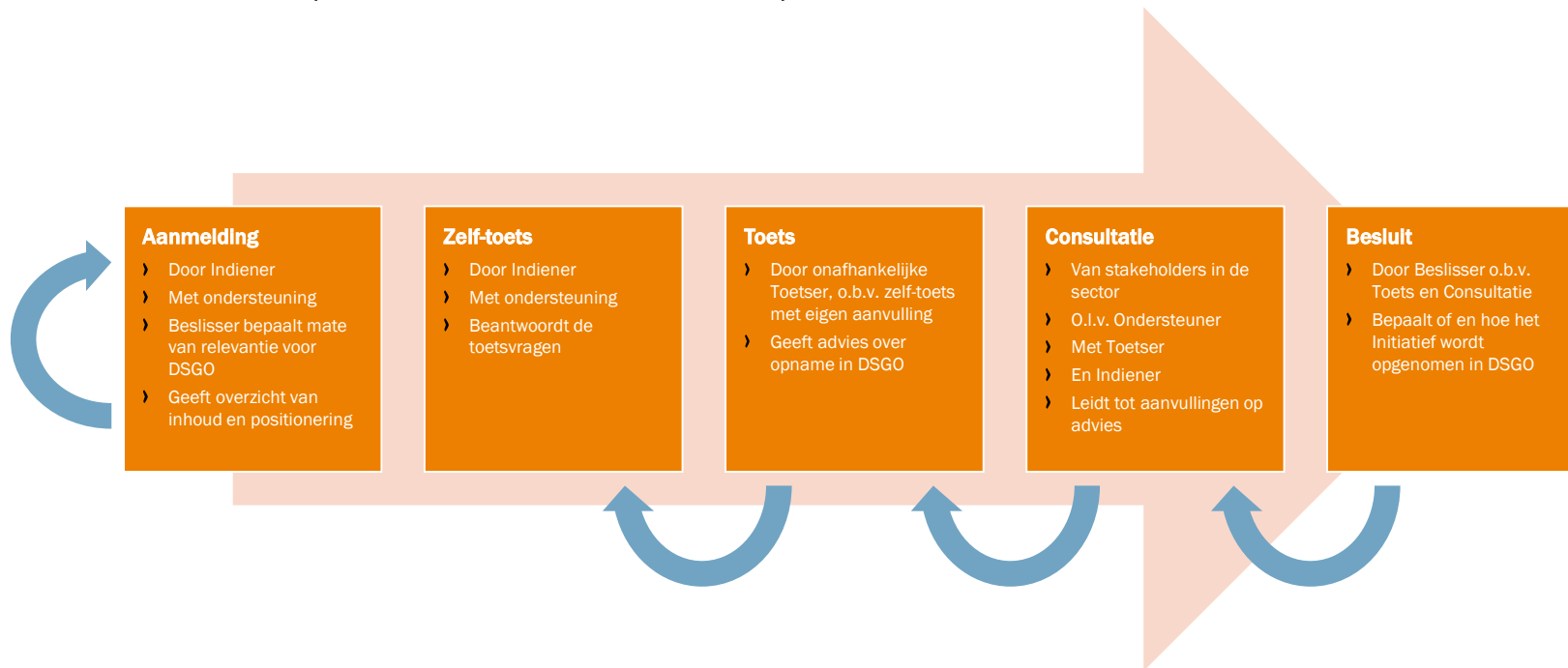
- › 1a. **DSGO projecten:** Missende afsprakenstelsels of bouwstenen waarvan ontwikkeling door DSGO wordt geïnitieerd, bijv. rond Identificatie-Authenticatie-Autorisatie of unieke object IDs
- › 1b. **Realisatieprojecten:** projecten die zich committeren aan DSGO, bijv. Versnellingsprojecten met sector-brede afspraken
- › 1c. **Partnerprojecten:** Bestaande initiatieven die al toegepast worden in de sector, maar in de huidige vorm nog niet onder het DSGO afsprakenstelsel vallen, bijv. ISO19650 invulling en verankering in DSGO

Voor de exacte definitie van deze typen, verwijzen we naar de deliverables van Innopay & Contact in de DSGO Ontwerpfase.

› TOETSINGSPROCES VOOR EEN DIGITAAL INITIATIEF

EEN OPEN PROCES, MET HOOR EN WEDERHOOR, GERICHT OP SAMEN ONTWIKKELEN

Rollen zijn in deze ontwerpfase nog als functies aangegeven

In dit vereenvoudigde schema is het toetsingsproces weergegeven, zoals die voor een Digitaal Initiatief doorlopen dient te worden. Per blok zijn de taken per rolhouder (in functies uitgedrukt) opgenomen. Door deze stappen samen te doorlopen wordt de kwaliteit van een digitaal initiatief en de bruikbaarheid van het initiatief voor het DSGO inzichtelijk.

› TNO ADVIES VERVOLG

ROUTEKAART VAN DE ONTWIKKELING DSGO

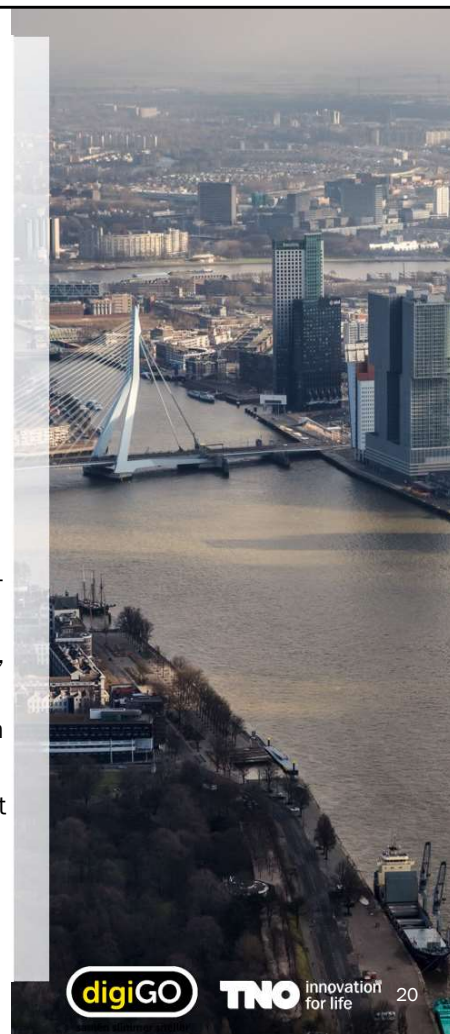
De Gebouwde Omgeving is groot en de sector is complex; om hiervoor een digitaal stelsel vorm te geven dient voortgebouwd te worden op bestaande initiatieven, standaarden, versnellingsprojecten met de betrokken organisaties hierbij¹.

De Letters of Intent, de grote lijnen van de voorgestelde aanpak en het Toetsingskader uit deze ontwerpfase zijn hierbij prima bruikbaar.

Een nadere beschouwing van de voorliggende plannen leidt tot navolgende adviezen voor het DSGO programma:

- › DigiTeam leidt het programma, stelt een programmteam aan en continueert de huidige klankbordgroep.
- › Het programmteam voert de toetsingen uit, initieert nieuwe digitale initiatieven (DI-en) en entameert afspraken voor verbinding en digitale versnelling.
- › De toegevoegde waarde van DSGO wordt bepaald door de mate waarin ze in staat is (delen van) bestaande DI-en uit te bouwen, te koppelen en te laten functioneren voor een groter deel van de sector.
- › Het Toetsingskader genereert inzicht in en overzicht van relevante DI-en in de sector en bepaalt welke urgente, sectorverbindende initiatieven genomen dienen te worden ter versnelling.
- › Het Toetsingskader is geschikt om te bepalen of een DI een DSGO-, realisatie- of partnerproject kan worden en welke (delen van) DI-en in het Adoptiespoor opgepakt dienen te worden.
- › Uitvoering van het Afsprakenstelselspoor uit het plan van aanpak van I&C vraagt om een cyclische aanpak met een jaarlijkse inhoudelijke detaillering en met bijbehorende omvang van het programmteam.
- › De totale tijdsplanning is onderschat.
- › Afspraken door de voorgestelde werkgroepen dienen eerst per DI gemaakt te worden, daarna geadopteerd in het DSGO en vervolgens waar nodig te worden uitgebreid naar meer organisaties.

¹ Zie [TNO Visie DSGO - Verbindingsfase DSGO - maart 2020](#), sheet 21 en sheet 22

Er zijn diverse goede Digitale Initiatieven in de bouwsector.

TNO adviseert om door te bouwen op de succesvolle elementen uit die initiatieven.

› TNO ADVIES VERVOLG

STAPPEN BIJ ONTWIKKELING DSGO

Toepassen van Toetsingskader bij Fase 0 Inrichting DSGO programma

- › Overzicht maken van bestaande Initiatieven in gebouwde omgeving die potentie hebben voor DSGO
 - › Gebruik het Aanmeldingsformulier voor uniforme beschrijving en positionering binnen DSGO
- › Kansrijke Digitale Initiatieven globaal toetsen
 - › Beantwoord de hoofdvragen met Indiner
- › Bepalen welke Digitale Initiatieven onder DSGO kunnen vallen
 - › Toets volledig volgens Toetsingskader
 - › Na bemensing van de benoemde functionele rollen

In Fase 1, a.d.h.v. toetsingsresultaten van de Initiatieven, het programma vervolgens verder concretiseren, daarbij voortbouwend op de successen van bestaande Digitale Initiatieven.

TNO adviseert derhalve dergelijke toetsen op bestaande Initiatieven uit te voeren voor de inrichting van het DSGO-programma. Hiermee kunnen bestaande initiatieven in samenhang in kaart worden gebracht voor het DSGO. Deze toetsing kan globaal of volledig plaatsvinden met dit Toetsingskader.

› ADVIES TOEPASSING VAN HET KADER HET TOETSINGSKADER GEEFT HET DIGITEAM GRIP OP HET DSGO

Als het governance model van DSGO is uitgekristalliseerd, kunnen de rollen in het toetsingsproces worden ingevuld.

- › Het DigiTeam wordt verantwoordelijk voor de realisatie, de ontwikkeling en het beheer van het DSGO.

Het DSGO wordt bottom-up opgebouwd uit bestaande en nieuwe Digitale Initiatieven.

De toets

- › geeft inzicht in de positie van een Digitaal Initiatief binnen DSGO (zie Aanmelding),
- › geeft inzicht in de potentiële toegevoegde waarde van een Digitaal Initiatief voor DSGO (zie Advies), en
- › zal leiden tot een advies aan het DigiTeam om te beslissen over opname van het Digitale Initiatief.

Op basis van de toetsen van aangesloten Digitale Initiatieven kan een overzicht gemaakt worden van het hele DSGO, inclusief sterktes, dubbelingen en leemtes.

- › Uit het overzicht kunnen prioriteiten gedefinieerd worden voor nieuwe Digitale Initiatieven.
- › Ook voorstellen voor deze nieuwe Digitale Initiatieven zullen vooraf objectief getoetst worden, waarna het DigiTeam haar besluit kan nemen.

Het Toetsingskader kan een hulpmiddel bij de besluitvorming over de ontwikkeling van het DSGO.

In ons gesprek van 29 oktober Jan Al en Dennis Mollet begrepen we dat het DigiTeam een beslissende rol zal krijgen rond het DSGO, daartoe geautoriseerd door de BDR. De BDR zal de werkwijze van het DigiTeam toetsen, waarna het DigiTeam de bevoegdheid krijgt beslissingen te nemen over het DSGO.

In ons beeld helpt het toetsingskader het DigiTeam om inhoudelijk grip te houden op de bottom-up ontwikkeling van het DSGO.

Het BIMLoket zou de rol van de Ondersteuner van de indieners kunnen vervullen; tevens zou het BIMLoket de website voor het digitaal invullen van de toets en het achterliggende systeem kunnen faciliteren.

BIJLAGEN:

1. TOETSINGSKADER
2. PROEFTOETS VISI
3. PROEFTOETS PDOK
4. PRETOETS OPEN-UOB
5. PRETOETS ILS-CONFIGURATOR
6. STROOMSCHEMA TOETSINGSPROCES
7. TNO ADVIEZEN TIJDENS ONTWERPFASE

TNO innovation
for life

samen slimmer sneller

› BIJLAGE 7 TNO ADVIEZEN TIJDENS ONTWERPFASE GEOPPERDE SUGGESTIES TER VERBETERING

TNO heeft deze zomer kritisch meegekeken en meegestuurd in het programmteam DSGO op diverse onderdelen in de ontwerpfase. Hieronder puntsgewijs de belangrijkste suggesties:

- Het gebruik van de terminologie deelstelsels, versnellingsprojecten, realisatieprojecten, DSGO-projecten en digitale initiatieven met I&C gesynchroniseerd.
- De originele insteek I&C rondom use-cases en doelen aan laten scherpen, zodat duidelijker werd waar en hoe te starten i.p.v. alles aan alle doelen te relateren. Use-cases daarmee dichterbij klant in GO laten brengen.
- Verschil van mening hoe te komen tot DSGO gecorrigeerd tot aangepaste aanpak. Nu insteek dat DSGO eerst breed inventariseert, toetst en daarna initieert om sectorbrede DSGO-projecten te ontwikkelen en deze eerst te beproeven in bestaande Digitale Initiatieven en daarna hierover afspraken te maken voor bredere toepassing.
- Gebruik van functierollen i.p.v. toewijzing hiervan aan organisatie onderdelen in Toetsingskader en in programmteam gesynchroniseerd.
- Pas na pre toetsen en proeftoetsingen met Toetsingskader werden inhoudelijke correcties gemaakt en verbeteringen aangebracht en werd bruikbaarheid onderkend. Discussie over welk moment plan van aanpak DSGO van I&C getoetst kan worden met dit Toetsingskader.
- Kritisch geweest rondom fasering en tijdstip van functioneren van business, juridisch, operationeel, functioneel en technische werkgroepen in afsprakenstelselspoor.
- Overweging ingebracht het afsprakenstelselspoor te combineren met het adoptiespoor.
- De verbinding en resultaten van DigiGo op het terrein van kennis (BTIC) en cultuur zijn in deze ontwerpfase DSGO onderbelicht.